

PAGO

Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie (voorheen Motivgruppe Ornithologie), Nederlands contactorgaan van de Duitse Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie met een bijdrage uit België.

Contactpersonen: Gerard Kolman en Peter van Nies. Eerstgenoemde int de contributie van de Nederlandse (en eventueel Belgische leden) en redigeert dit orgaan.

Tel. 0486-473868. E-mail: gajkolman@home.nl.

Website van de MGO (Peter van Nies <http://www.pag-o.de/nl/>)

Contactbrief 107 (houdt u rekening met de contactdag op 3 november 2018?)

Terug van een weekend Mondorf in Luxemburg waar de Birdpex 8 tentoonstelling werd gehouden (zie het verslag van Hans en Agnes van der Sanden) moeten we ons gaan bezinnen over de toekomst van onze motiefgroep. De belangstelling was matig, net als die voor onze eigen contactdag op 14 april jl. in IJsselstein. Waar ligt het aan dat er zo weinig mensen komen naar activiteiten die met onze hobby te maken hebben? Tom Loorij bereidt een enquête voor om meer inzicht te krijgen in de wensen van onze leden. In de volgende contactbrief leest u er meer over.

Pago

Het aantal leden uit Duitsland is bijna gelijk aan het aantal Belgische en Nederlandse leden en dat is ook in het bestuur merkbaar, want wij hebben Frans Dinkgreve bereid gevonden om in het Duitse bestuur plaats te nemen en daar zijn we heel blij mee.

We verheugen ons ook op het thema van de Europazegels volgend jaar: VOGELS!
Welke landen doen allemaal mee en hoe creatief wordt dit thema uitgewerkt?

Over de locatie voor het Jahrestreffen van volgend jaar zijn we nog volop in gesprek. Misschien weer een keer in Nederland? De Biesbosch wordt al stilletjes genoemd.

Wat de rondzending betreft : VRO 21 en 22 is bijna binnen en na de vakantie volgt een nieuwe. Veel leesplezier.

Gerard Kolman

Receptie BIRDPEX in Bad Mondorf (foto's Raymond Thill)

Mondorf-les-Bains, 18 – 21 mei 2018

Birdpex 2018 en Jahressammlung PAGO

Deze dagen zijn om twee redenen spannend.

- Een: de jaarlijkse internationale postzegeltonoonstelling in Mondorf-les-Bains, Luxemburg, voert dit jaar het thema Ornithologie. Een prima aanleiding om Birdpex 8 daar aan te koppelen. Wat zullen de deelnemers tonen en wat zal de beoordeling van hun exponaten zijn?
- Twee: Birdpex 8 in Luxemburg is dé gelegenheid voor de PAGO, de uit de MGO ontstane 'club', om het eerste Jahrestreffen in Mondorf-les-Bains te houden.

Birdpex 8, met o.a. jeugd, open klasse, een-kader en meer-kader- exponaten, heeft alle ruimte in Centre sportif Roll Delles. De waarderingen per exponaat stonden al op 20 mei aangegeven op de deelnemerskaarten bij het exponaat. De diploma's en het juryrapport met puntenverdeling konden in de loop van 21 mei worden opgehaald bij de organisatie. (De meeste deelnemers zullen tevreden tot zeer tevreden zijn geweest met de jurering.) Zodoende bestaat de Palmares slechts uit de uitreiking van een ereprijs aan de 'gouden' deelnemers..

Dat de deelnemers aan het Treffen waren ondergebracht in twee verschillende hotels, maakte gezamenlijke acties niet altijd even eenvoudig. Desalniettemin troffen de meeste deelnemers elkaar op 19 mei tijdens de opening van Birdpex en de PAGO-Jahresversammlung, op 20 mei voor de excursie naar Haff Remerschen in de ochtend en/of de stad Luxemburg in de middag en de avonden tijdens het traditionele Tausch und Plausch,

Op 19 mei wordt er bij het burgerkultuurhuis verzameld voor de officiële opening. Deze blijkt te bestaan uit een zeer kort muziek-optreden en een reeks toespraken in de Luxemburgse taal, die voor de meeste aanwezigen totaal onverstaanbaar is. Daarna loopt men naar de sporthal, de expositieruimte voor een drankje en een hapje. In de middag vindt in een van de ruimten binnen het sportcentrum de jaarvergadering plaats.

Op excursie-dag, 20 mei, staat o.a. Haff- Reimich op het programma: Haff-Reimich aan de Moezel, tussen Schengen en Remich. Door zand- en kiezelafgraving voor bouw materiaal ontstonden diverse plassen met helder (kwel) water, omringd door riet, en moerassen. Door de paden te volgen, voor een kleine of een grotere ronde, soms over 'knuppelpaden' en houten bruggetjes en her en der te stoppen bij een kijkhut of uitzichtpunt is het hele gebied goed te bekijken. Veel vogelsoorten en een rijke flora. Bij het beheer in het natuurreservaat, sinds 1998, probeert men zoveel mogelijk alle natuurlijke biotopen te behouden. Zo worden er bv. open stukken gecreëerd om vogelsoorten als kleine plevier een broedplaats te bieden. Ook vele wilde bijensoorten en andere insecten vinden zo hun nestel- en voedselgebiedjes. Op het water zijn wat vlotjes gelegd, zodat de visdief daar kan broeden. Dé trekpleister voor ons was de zang van de grote karekiet. Een vogelsoort, die in ons land slechts nog weinig gehoord kan worden. Nog een verrassing bood de aanwezigheid van de Orpheus spotvogel, een vogel die langzaam maar zeker opschuift van zuid naar noord. Wel gehoord, maar niet gezien, helaas. Dat men hier zoveel mogelijk natuur, recreatie en educatie probeert te verenigen blijkt ook in het infocentrum Biodiversum

Het in 2016 geopende gebouw op een kunstmatig eiland heeft een langwerpige, halfronde vorm, als een omgekeerde, houten bootkiel of als herinnering aan de prehistorische behuizingen van weleer. Het is opgebouwd met natuurlijke materialen, vooral uit de omgeving. Het dak, echter, wordt bedekt met Canadees cederhout. Geologie, geschiedenis

van de omgeving en het natuurreservaat, plant- en dierleven van het gebied, óók het onderwater- en nachtleven, (wereld)natuurbeheer en -bescherming en milieu vragen aandacht met alle interactieve, moderne middelen. Iconen zijn naast de fuut, de grote hoefijzervleermuis, die in dorpen in de omgeving broedkolonies heeft.

De vogellijst, in alfabetische volgorde, van ons bezoek aan Haff Remich omvat de volgende soorten: Aalscholver, blauwe reiger, boomvalk, braamsluiper, canada gans, dodaars, ekster, fitis, fuut, grasmus, grote karekiet, houtduif, indische gans, kleine karekiet, kneu, knobbelzwaan, koekoek, kokmeeuw, koolmees, kuifeend, meerkoet, merel, nachtegaal, nijlgans, orpheusspotvogel, , pimpelmees, putter, rietgors, spreeuw, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, turkse tortel, vink, visdief, watteral, winterkoning, zwarte kraai, zwarte wouw, zwartkop.

Nog enkele foto's van het palmares op maandag met bekende gezichten...

De grote winnaar van BIRDPEX 8 is Peter van Nies. Hij sloeg een dubbelslag door zowel bij de meerkader- als bij de eenkaders de hoogste score te behalen!

(Foto's: R. Thill)

Jaarbijeenkomst PAGO op 18 t/m 21 mei 2018

Deze jaarbijeenkomst stond enerzijds in het teken van Birdpex-8 en anderzijds, misschien nog wel belangrijker, in het teken van het voortbestaan van onze vereniging.

De Luxemburgse thematische filatelistenvereniging Philcolux organiseert elk jaar met Pinksteren een nationale tentoonstelling waaraan ook buitenlanders kunnen deelnemen. Vaak wordt er een (Duitse) Arge of Motiefgroep uitgenodigd om daarmee een bepaald thema aan de tentoonstelling te kunnen geven. De Motiefgroep Ornithologie MGO heeft daar in het verleden (dat was vóór mijn tijd) al eens acte de présence gegeven bij een tentoonstelling die, hoe kan het anders, aan de ornithologie gewijd was. Dit jaar werd de 60e editie van de reguliere tentoonstelling "Exphimo-2018" gekoppeld aan "Birdpex-8". Dat dit een geslaagde combinatie was, bleek wel uit het feit dat het grootste deel van de kaders gevuld was met vogelverzamelingen. Ruim 50 om precies te zijn, waarvan een veertigtal meededen voor de prijzen. Voor het overige waren er slechts enkele algemeen thematische verzamelingen waaronder die van de Nederlander Peter Stobbelaar, met zijn bekende verzameling "Uit de school geklapt". Dit was dan tevens de enige die gejureerd werd.

De jury heeft keihard gewerkt om de beoordelingen binnen de daarvoor staande tijdslijn te realiseren. Ik weet uit eigen ervaring dat dit geen sinecure is! Ze zijn er wonderwel in geslaagd, en ik denk dat de (meeste?) exposanten tevreden kunnen zijn met de behaalde resultaten. Ik verwijs hiervoor korthedshalve naar het overzicht elders in deze contactbrief.

Ikzelf heb in ieder geval geen reden tot klagen zoals uit het overzicht blijkt en de mand met negen flessen wijn die door de stad Mondorf als ereprijs beschikbaar werd gesteld heb ik met plezier in ontvangst genomen...

De Algemene ledenvergadering op zaterdag 19 mei was, afgezien van de oprichtingsvergadering op 25 november 2017, de eerste van de nieuwe "club", en er moesten enkele belangrijke beslissingen worden genomen. Bij de oprichtingsvergadering hadden enkele personen zitting genomen in een voorlopig bestuur, maar de feitelijke benoeming tot bestuurslid zou tijdens deze ALV moeten plaatsvinden. De volgende personen stelden zich kandidaat: Harald Friemann, Peter Oelke, Siegfried Stoll en Frans Dinkgreve. Aangezien ons bestuur statutair uit vier personen bestaat en er zich tijdens de vergadering verder niemand meer meldde, werden deze vier personen bij acclamatie gekozen.

De verdeling van de diverse bestuursposten is als volgt:

Eerste voorzitter:	Harald Friemann
Tweede voorzitter:	Frans Dinkgreve
Penningmeester:	Siegfried Stoll
Secretaris/Ledenadministratie:	Peter Oelke

Vervolgens werd er nog gediscussieerd over het Jahrestreffen 2019, meer speciaal de plaats waar dit gehouden zou moeten worden en het tijdstip waarop. Er kwam een tweetal mogelijkheden voorbij, beide in Duitsland gelegen, en ornithologisch interessant:

1. het Bingenheimer Ried, ongeveer 40 kilometer ten Noordoosten van Frankfurt, en op ongeveer 400 kilometer van Utrecht;
2. het merengebied Mansfelder Land, gelegen tussen Halle en Eisleben, op ongeveer 550 kilometer vanaf Utrecht.

We zullen even moeten afwachten of er in de omgeving voldoende hotelkamers beschikbaar zijn in de gewenste periode (begin mei). Zodra er meer bekend is, zal dit via de contactbrief gecommuniceerd worden. Hopelijk zijn er net zo veel (of meer) Nederlandstalige leden aanwezig als dit jaar in Mondorf...

Peter van Nies

	Exposant / Aussteller	Classe: Thématique / Thematischer Wettbewerb			Prix
22	Peter VAN NIES	The Family Life of Birds	92	Or / Gold	
11	Harald FRIEMANN	Vögel in ihrem Lebensraum	90	Or / Gold	
13	J.J.J.M VAN DER SANDEN	Kruui Krro, Kruui Krro Cranes !!!!	90	Or / Gold	
18	Erna STREIT	Vögel: Wir präsentieren uns brillant und beflügeln eure Fantasie	88	Or / Gold	
4	Manfred HEILAND	Sperlingsvögel im europäischem Lebensraum	86	Or / Gold	
7	Noel PATTYN	Die Greifvögel Elegante Jäger der Lüfte	83	Grand-vermeil	
6	Thomas P.J. LOORIJ	Birds in nature, from endangered to protected	81	Grand-vermeil	
12	Mykytyuk Oksana	Night Bird; owl: philatelic, biologic and culturel aspects	80	Grand-vermeil	
14	Roger VAN LAERE	Atlantic Puffin, Clown of the Ocean	78	Vermeil	
16	Dieter WARNCKE	Paradiesvögel - Entdeckung, Darstellung und Verwendung als Schmuck	77	Vermeil	
17	Wolfgang BEYER	Rackenvögel	75	Vermeil	
10	Bernd WIRTHMANN	Irland und seine Beziehung zur Vogelwelt	75	Vermeil	
9	Walter STÖPPER	Entenvögel aus aller Welt	73	Grand-argent	
15	Karl-Heinz KÜHN	Pinguine - Ueberlebenskünstler mit faszinierenden Fähigkeiten	70	Grand-argent	
	Exposant / Aussteller	Classe: Thématique 1-cadre / 1-Rahmen			
43	Peter VAN NIES	Elstern, schwarz aber farbenreich	90	Or / Gold	
27	Niko VAN WASSENHOVE	Le condor des Andes, symbole volant de l'Amérique du Sud	85	Or / Gold	
30	Niko VAN WASSENHOVE	Flamants roses	82	Grand-vermeil	
36	Niko VAN WASSENHOVE	La fauconnerie	82	Grand-vermeil	
39	Niko VAN WASSENHOVE	La famille des tétraoninés	81	Grand-vermeil	
29	Thomas P.J LOORIJ	The Hague Bird Protection Society, Jack of all Trades	80	Grand-vermeil	
40	Walter STÖPPER	Vögel in Ufer- und Verlandungszonen	80	Grand-vermeil	
33	Niko VAN WASSENHOVE	L'aigle royal	80	Grand-vermeil	
26	Paramasivam SRINIVASAN	The World of Flamingos	79	Vermeil	
24	Niko VAN WASSENHOVE	Sternes	77	Vermeil	
31	Daniel DE SMEDT	Vogels in Nesten	76	Vermeil	
25	Klaus THORMANN	Nestlingszeit exovo, ex nido	75	Vermeil	
38	Paramasivam SRINIVASAN	Magpie in Nature and Myth	75	Vermeil	
41	Niko VAN WASSENHOVE	Le faucon pèlerin	75	Vermeil	
45	Paramasivam SRINIVASAN	The National Pride of India: Peacock A Bird and Symbol	73	Grand-argent	
47	Niko VAN WASSENHOVE	Eléments gracieux	73	Grand-argent	
44	Niko VAN WASSENHOVE	L'aigle sur précurseurs	72	Grand-argent	
35	Peter OELKE	Federn der Verführung	72	Grand-argent	
42	Klaus THORMANN	Wer Klopft denn da ? Wir, die Spechte !	71	Grand-argent	
46	Thomas P.J LOORIJ	The Hague - City of Birds	66	Argent	
34	Karl-Heinz MÜHLEN	Der Wald als Lebensspender	60	Bronze-argenté	
37	Ralf SCHMIDT	Die Serie Heimische Singvögel 2013 Deutschland	60	Bronze-argenté	
	Exposant / Aussteller	Classe: Cartes Maxima 1-cadre / 1-Rahmen			
50	Roger VAN LAERE	Atlantic Puffin, Clown of the Ocean	76	Vermeil	
49	Paulo DUEK	Birds in Holy Land	65	Argent	
	Exposant / Aussteller	Classe Open Philately			
52	Thomas P.J LOORIJ	The Stork, full of nature and symbolism	72	Grand-argent	
	Exposant / Aussteller	Classe: Jeunesse / Jugend			
53	Mrugank D. DIVEKAR	Eagle and Owl'	60	Bronze-argenté	
	Exposant / Aussteller	Classe: Thématique Générale / Allgemeiner thematischer Wettbewerb			
59	Peter STOBELAAR	Uit de school geklapt Stories about school	88	Or / Gold	

EXOTEN 2

Vreemde vogels onder de inheemse vogelbevolking

Waarom worden exoten ingevoerd?

Ten behoeve van de jacht. Door de Romeinen werden expedities uitgezonden richting de zuidkust van de Zwarte Zee om wild en gevogelte op te sporen voor de keuken van welgestelde Romeinen uit pure genotzucht. Zo werd de Fazant, *Phasianus colchicus* (1), herkomst Kaukasus tot China, door de Romeinen naar West-Europa gebracht en broedt deze al eeuwen in Europa. De eerste officiële vermelding van de

Fazant als jachtvogel stamt van na 1100, toen er een jachtvergunning werd verleend aan de Abt van Amesbury. Vanaf de achttiende eeuw is de Fazant grootschalig uitgezet ten behoeve van de jacht. Men begon verschillende ondersoorten uit het gehele verspreidingsgebied uit Azië te halen en die onderling te kruisen. Ook werd de Groene Fazant, *Phasianus versicolor*, uit Japan geïmporteerd. Dit is

ondermeer zichtbaar door de variatie in de witte halsring bij de mannetjes. Deze Fazanten beschikten over een rijk genenpakket wat garant staat voor een groot aanpassingsvermogen. Toch is de soort, in Nederland, in aantallen achteruitgegaan. Voor een deel is dat te verklaren door het verbod om gefokte Fazanten uit te zetten voor de jacht. Ook de modernisering van de

landbouw waardoor o.a. door moderne oogstmachines weinig graankorrels in de akkergebieden achterbleven, verschaalde de leefomgeving voor de Fazant. De Rode Patrijs, *Alectoris rufa* (2), werd in 1770 in Engeland ingevoerd. De Markies van Hertfort en Lord Rendlesham kochten eieren in Frankrijk en

lieten ze door kippen uitbroeden. De vogels werden met succes uitgezet op hun landgoed. Ook in het Duitse Midden-Rijngebied bij Bacharch werden ze in de 16^e eeuw met succes uitgezet. Ook op enkele Atlantische eilanden zouden ze door de mens zijn ingevoerd. Het uitzetten van het Schotssneeuwhoen, *Lagopus lagopus*

scoticus (3), door de textielabrikant Scheibler uit Monschau in het Duits-Belgische grensgebied, de Haute Fagnes, rond 1890 werd een succes. Door een grote brand in het gebied decimeerde de populatie maar deze herstelde snel. Maar sinds 1930 treedt er een teruggang op. De soort kan zich echter nog steeds handhaven. De Europese Patrijs, *Perdix perdix* (4), en de Europese Steenpatrijs, *Alectoris graeca*, zijn ingevoerd in Noord-Amerika ten behoeve van de jacht.

3

1

2

4

5

In Noord- Amerika werd ook met succes de Chukarpatrijs, *Alectoris graeca chucar* (5), ingevoerd in de bergen van het zuidwesten. In Nieuw-Zeeland zijn 9 hoedersoorten uit Amerika, Europa, Azië, Afrika en Australië ingevoerd.

Ter verfraaiing van de woonomgeving.

Bekende voorbeelden zijn de introductie van Europese vogelsoorten. Aan het eind van de negentiende eeuw was het uitzetten van exotische vogels bijzonder in trek. In Amerika werd zelfs de Acclimatization Society opgericht. Deze

vereniging stelde zich ten doel alle vogelsoorten die door Shakespeare werden genoemd te introduceren in de Nieuwe Wereld. Vaak mislukten de plannen omdat de losgelaten vogels zich niet konden handhaven in hun nieuwe omgeving.

In de jaren 1850-1851 heeft Eugen Schieffin, een in New York wonende apotheker en lid van de Acclimatization Society, met succes de Huismus, *Passer domesticus* (6), in de New York geïntroduceerd. In 1888 bewoonde de Huismus bijna de gehele Verenigde Staten. Ook in Mexico, Cuba en delen van Zuid-Amerika werden Huismussen uitgezet. Tussen 1860 en 1872 werden de eerste Huismussen ingevoerd in

6

Australië en Nieuw Zeeland. De Veldleeuwerik werd ingevoerd in Canada, Australië en Nieuw-Zeeland.

In 1890 werd de Indische ondersoort van de Huismus, *Passer domesticus indicus* (7) verscheept naar Zuid-Afrika. Ze komen nu bijna in geheel Zuid- en Zuidwest-Afrika voor.

Met de Spreeuw, *Sturnus vulgaris* (8), leek het aanvankelijk niet te lukken. In 1875 mislukte een poging om

de Spreeuw in Quebec te introduceren. Maar de aanhouder wint, was de gedachte van Eugen Schieffin. In 1890 liet hij zestig Spreeuwen, afkomstig uit Engeland, los in Central Park, New York. Een jaar later liet hij op diezelfde plaats nog eens veertig Spreeuwen los. Hij informeerde regelmatig bij het American Museum of National History in New York of er Spreeuwen werden waargenomen. In het voorjaar van 1891 werd het eerste nest met jonge Spreeuwen vastgesteld en wel onder de dakpannen van het Museum of Natural History. Na korte tijd werden er op allerlei plaatsen broedgevallen

7

van Spreeuwen gemeld. Alles wees op een geslaagde introductie. In het begin kregen alleen de nuttige kanten aandacht. Later werd er schade door Spreeuwen

vastgesteld aan o.a. de fruitoogst. Ook begon men in steden als Washington te klagen over het lawaai en de vervuiling door de duizenden overnachtende Spreeuwen in de tuinen en parken.

8

9

Ook de Putter, *Carduelis carduelis* (9), werd in Australië, Nieuw Zeeland en op verschillende plaatsen in Amerika ingevoerd. Maar de Putter heeft zich op veel plaatsen niet kunnen handhaven.

Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie

Knobbelzwanen, *Cygnus olor*(10), werden in de 16^e en 17^e eeuw vanuit Oost-Europa in verschillende West-

10

Europese landen ingevoerd. Ontsnapte vogels vestigden zich met succes in de vrije natuur. Ook niet Europese vogels werden uitgezet en verwilderden. In de zeventiende eeuw waren de Britten zo gecharmeerd van de Grote Canadese Gans, *Branta canadensis* (11), in Noord-Amerika dat ze besloten er enkele mee naar huis te nemen. Een prachtige nieuwe vogel voor de Britse eilanden. De Grote Canada Gans werd in 1929 uitgezet in Midden-Zweden en verspreidde zich over het land. Ook in Nederland

11

werden ze gehouden als siervogel en ontsnapten er vogels. De uitgezette Grote Canadese Ganzen in Nieuw-Zeeland vermeerderden zich zo explosief dat men ze sinds 1964 ging bestrijden. Mogelijk verdringt hij bij ons de Grauwe Gans, *Anser anser*(12), als broedvogel. In voedselarme kleine wateren en vennen, waar ze graag broeden, treedt eutrofiëring op door de uitwerpselen waardoor o.a. zeldzame planten- en diersoorten verdwijnen.

13

De Oostenrijkse Baron von Burlepsch hield Carolinaparkieten, Conuropsis carolinensis (13) in gevangenschap. Hij liet 20 vogels vrij om ze te laten inburgeren in het wild. Ze gingen broeden in natuurlijke hopen en verspreidden zich kilometers ver het land in. Enkele jaren later hoorde Baron von Burlepsch dat op 50 km. van zijn huis ze uit de lucht waren geschoten.

12

Al sinds de 18^e eeuw worden Zwarte vanuit hun leefgebied Australië en gebracht als siervogel. hier overleven, maar het in hun thuisland volgens het zuidelijke gaat in onze winter camelus (15),

15

14

Zwanen, *Cygnus atratus* (14), Nieuw-Zeeland naar Europa Ontsnapte exemplaren kunnen broeden in najaar en winter als lente is. Hun bioritme tikt nog half rond. Jongen grootbrengen moeilijk. Struisvogels, *Struthio* verwilderden in Zuid-Australië.

16

De Chinese Bamboepatrijs, *Bambusicola thoracica*, werd succesvol ingevoerd en uitgezet in Zuid-Japan. Het Helmparelhoen, *Numida meleagris* (16) is vanuit Afrika Mauritius, Rodrigues, de en verwilderde daar.

18

ingevoerd op Madagascar, Comoren en enkele Antillen De Tijgervink, *Amandava* Zuidoost-Azië overgebracht naar tropische eilanden en naar Beneden-Egypte, waar ze weer zijn verdwenen. Ontsnapte uit vogelcollecties hebben in Duitsland gebroed. In Spanje ontsnapte Tijgervinken, *Amandava amandava*, samen met St.Helenafazantje, *Estrilda astrild* (18), in zuidelijke rijstvelden van Spanje. De Rijstvogel, *Lonchura oryzivora* (19), zijn oorspronkelijke Java en Bali overgebracht naar o.a. Sri Ontsnapte kooivogels vestigden zich o.a. Mexico en Verenigde Staten.

19

amandava, is van Zuid- en

vogels
broeden
het

is vanuit
Lanka.

20

Bulbuuls (20) zijn goede zangers en zijn daarom geïmporteerd in Australië en op de Maskarenen waar ze van oorsprong niet voorkomen. De Japanse Nachtegaal, *Leiothrix lutea* (21), uit de Himalaya en Zuid-China is ingevoerd op de Hawaï-eilanden.

De Liervogel, *Menuza noahollandiae* (22), afkomstig uit Australië, werd op Tasmanië uitgezet en burgerde daar succesvol in.

De Muisparkiet of Monniksparkiet, *Myiopsitta monachus*, herkomst Argentinië en het zuidelijk deel van

Brazilië, is een uitzonderlijke parkiet en dat verklaart het succes van deze Zuid-Amerikaanse soort in de vrije natuur. Bijna alle parkieten -soorten zijn holenbroeders. Maar de Monniksparkieten bouwen hun eigen nesten. Niet ieder een nest. Want omdat Monniksparkieten groepsdieren zijn die graag in kolonies broeden, breien ze hun nesten aan elkaar tot enorme takkenbossen van tientallen kilo's. De vogels

worden al sinds lang verhandeld en zijn op vele plaatsen ontsnapt. Ze zijn vooral in zuidelijke landen kind aan huis. In Spanje vliegen er al zo'n 20.000 rond in de vrije natuur. In Nederland zo'n 25-30 exemplaren. Ze zijn ook terecht gekomen in de Verenigde Staten en behoren sinds 1971 tot de broedvogels van New York en omliggende staten. Het leuke van die centrale groepsnesten is, dat je als volière- houder de Monniksparkiet vrij kunt laten rondvliegen. Ze komen bijna altijd terug naar het groepsnest.

21

22

Om dierentuinen, vogelparken en waterwildcollecties aantrekkelijk te maken werden vogels ingevoerd.

Al vanaf de zeventiende eeuw hield men in Engeland Nijlganzen, *Alopochen aegyptiaca* (23), herkomst Africa ten zuiden van de Sahara, in gevangenschap. Vanaf 1850 is er al sprake van een vrij- levende populatie van ontsnapte vogels. Inmiddels wordt ook Nederland bevolkt door ruim 15.000 verwilderde Nijlganzen. Het is, samen met de Halsbandparkiet, de bekendste exoot. Vanaf de jaren vijftig van de 20^e eeuw vestigden diverse uitheemse soorten zich als broedvogel in het vrije veld met name

23 Postzegelboekje

ganzen- en eendensoorten uit waterwildcollecties. In 1970 bekende een watervogelkweker uit Woensdrecht dat hij Nijlganzen en Casarca's, *Tadorna ferruginea* (24), fokte en deze vogels vrij rond liet vliegen.

De Heilige Ibis, *Threskiornis aethiopicus* (25), ontsnapte uit dierentuinen en particuliere collecties.

24

25

In het Oude Egypte was het een heilige vogel. Er werden kunstmatige broedgelegenheden voor ze gebouwd. Toth, de god van wijsheid en genezing had gedeeltelijk de gedaante van een ibis. Deze prachtige vogel is een sieraad voor tuin en vijverpartij. Sinds begin jaren '80 is er een toename van de vrijvliegende populatie

26

en ze begonnen in de vrije natuur van Frankrijk te broeden. Sinds 2003 behoort hij in Nederland tot de officieel erkende broedvogels. Ze prederen kolonievormende kustvogels (sterns, aalscholvers en steltlopers) Ze worden in Frankrijk bestreden. De Indische gans, *Anser indicus* (26), herkomst Centraal-Azië ontsnapte uit dierentuinen en particuliere collecties.

Mandarijneend, *Aix galericulata* (27), herkomst Oost-China en Japan. Al lang geleden kwamen ze in de handel terecht en emigreerden ze als exotica naar parken van rijke lieden. En dan gebeurde op een dag het onvermijdelijke de vogels ontsnappen. Dat deze echt bezig zijn te verwilderen blijkt uit het feit dat ze een soort

27

trekgedrag ontwikkelen.

De geschiedenis van de Carolina eend, *Aix sponsa* (28), in Europa is een

28

kopie van de Mandarijneend. Ze bewonen de zelfde biotopen. Alleen de Carolina eend komt uit de zuidelijke staten van Amerika o.a. Carolina en de Mandarijneend uit Azië. De start van de Carolina eend hier als vrije vogel was moeizamer. Ze zijn niet zo succesvol als de Mandarijneend omdat ze ongeveer drie weken eerder gaan broeden en de jongen twee weken langer nodig hebben om vliegvlug te worden. Voor een koud en nat voorjaar zijn ze gevoelig.

Uitheimse insecteneters invoeren om inheemse insecten te bestrijden

De Herdermaina, *Acridotheres tristis* (29), werd ingevoerd vanuit Zuid-Azië in Zuid-Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland en verschillende eilanden in de Stille, Indische en Atlantische Oceaan om sprinkhanen te verdelgen en teken te verwijderen uit de huiden van het vee.

De Kuifmania, *Acridotheres cristatellus*, uit Zuid-Azië werd ingevoerd in Brits Columbia (Vancouver)

29

Verspreiden over verschillende eilanden om een soort te behouden

De Seychellenrietzanger was een van de meest bedreigde vogelsoorten ter wereld. Zesentwintig vogels leefden er eind jaren zestig nog op het eiland Cousin. Birdlife International trok zich het lot van de soort aan en wist het kleine eiland te verwerven. Verschillende instanties en universiteiten werkten decennialang mee aan het redden van de laatste Seychellenrietzangers. Exemplaren werden gevangen en overgebracht naar andere eilanden, die daarvoor eerst ontdaan waren van exoten zoals ratten en andere uitheimse bedreigingen. Frégate Island is het vijfde eiland waar de soort nu voorkomt. Faunavervalsing voor het behouden van een soort? Op het eiland Cousin leven nu ook weer enkele honderden exemplaren.

Hans van der Sanden

ULULARIA

Royal Mail gaf op 11 mei jongstleden niet minder dan 10 nieuwe uilenzegels uit (met 8 eerstedagstempels): de 5 meest courante soorten van de UK, telkens met hun jongen, allemaal als portret afgebeeld. Wellicht snel geldgewin, want "gewone" foto's in een eenvoudig drukprocédé. De uilenverzamelaars zullen er niet rouwig om zijn.

ORNIVARIA

Er zat bij Royal Mail al eerder op het jaar een Visarend in het aanbod: op 17 april 2018 verscheen de uitgifte van 10 gereïntroduceerde soorten en daar zit deze ene vogel bij.

In 2017 (4 mei) was er al de uitgifte “zangvogels” met eerstedagafstempeling van een zingende winterkoning en een zingende zanglijster. De UK is niet voor niets het land van de twitchers!

ORNIFLANDRIA

Alweer nieuws van Buzin...

De Franstalige postzegelclub A.B.C.P. (*Cercle André Buzin Philatélie*) bestaat dit jaar 15 jaar en dat willen zij vieren. Het is één van de twee Belgische postzegelclubs die de naam van André Buzin draagt, want er is ook nog een Nederlandstalige club met zijn naam.

Op 30 juni 2018 organiseert de club A.B.C.P. zijn eerste ruilbeurs. De post zal aanwezig zijn met een tijdelijk postkantoor met een speciale afstempeling van de Slechtvalk. Beide clubs van Buzin, de Nederlandstalige S.P.A.B. en de Franstalige A.B.C.P. zullen er een verkoopsstand hebben. Daarnaast zullen er nog heel wat andere handelaarsstands zijn (van allerlei verzamelgebieden, dus niet alleen filatelie). Er zal ook een tentoonstelling zijn van de 15 jaren van de club en André Buzin. Er wordt een gepersonaliseerde postzegel met de Slechtvalk uitgegeven (vellen van 10) die dan kunnen gebruikt worden voor de speciale afstempeling. Bovendien heeft de club een nieuwe catalogus gemaakt met alle filatelistische werken van André Buzin van 1984 tot en met 2017.

Wanneer?

30 juni 2018 (9-16u.)

Waar?

Feestzaal (naast de kerk),
Place Joseph Meunier 1, 5640 Mettet

André Buzin zal de ganse dag (9-16u.)
aanwezig zijn.

kobra (Koenraad Bracke)